

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 240.774 van 22 februari 2018
in de zaak A. 220.847/XII-8266**

In zake: de NV DE ARCHITECTEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Filip Van der Veken
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 182
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

GO! ONDERWIJS VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Cottyn
kantoor houdend te 9300 Aalst
Leopoldlaan 48
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 november 2016, strekt tot de nietigverklaring van “de gunningsbeslissing van GO! Onderwijs Van De Vlaamse Gemeenschap dd. 23 september [2016] om de overheidsopdracht ‘Nieuwbouw aanstellen architect’ (beperkte offerte-aanvraag met besteknummer ARCH/2015-03) niet toe te wijzen aan [de nv Architecten], maar wel toe te wijzen aan M10 Architecten bvba”.

Ook wordt een verzoek tot schadevergoeding tot herstel ingediend “voor het nadeel dat [de nv Architecten] heeft geleden ten gevolge van de gunningsbeslissing van GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap dd. 23 september 2016 om de overheidsopdracht ‘Nieuwbouw aanstellen architect’

(beperkte offerte-aanvraag met besteknummer ARCH/2015-03) niet toe te wijzen aan [de nv Architecten], maar wel toe te wijzen aan M10 Architecten bvba”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2018.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip Van der Veken, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Lisa Semeniouk, die loco advocaat Marc Cottyn verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft een beperkte offerteaanvraag uit voor een overheidsopdracht van diensten met als voorwerp de aanstelling van een architect voor “het opmaken van een ontwerp, het opmaken van een uitvoeringsdossier, aanbesteding en de controle op de uitvoering voor de nieuwbouw van het KTA en CLB te Lier”.

Een oproep tot kandidaatstelling wordt op 5 mei 2015 bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen.

3.2. Het op de opdracht toepasselijke bestek ARCH/2015-03 maakt de volgende drie gunningscriteria van toepassing op de opdracht: visie (50 punten), organisatorische aanpak (25 punten) en ereloon (25 punten).

3.3. Op grond van de selectiecriteria worden vijf kandidaten gekozen, waaronder de verzoekende partij en de bvba M10 Architecten.

De geselecteerde architectenbureaus dienen op 19 november 2015 offertes in.

3.4. Een juryverslag wordt opgesteld op 15 januari 2016. Ingevolge de beoordeling van de jury strandt de verzoekende partij op de tweede plaats, met twee punten minder – zij behaalt 91 punten – dan de gekozen inschrijver, de bvba M10 Architecten, die 93 punten behaalt.

3.5. Onder verwijzing naar “de conclusies van het juryverslag” neemt de aanbestedende overheid op 2 februari 2016 de beslissing tot gunning aan de bvba M10 Architecten.

3.6. Bij arrest nr. 234.301 van 1 april 2016 wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van

2 februari 2016 bevolen wegens de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurs-handelingen’.

3.7. De verwerende partij beslist op 28 juni 2016 om de beslissing van 2 februari 2016 in te trekken.

3.8. Een nieuw juryverslag wordt op 16 september 2016 opgesteld. Ingevolge de beoordeling van de jury strandt de verzoekende partij opnieuw op de tweede plaats, met 6 punten minder – zij behaalt 71 punten – dan de gekozen inschrijver, de bvba M10 Architecten, die 77 punten behaalt.

De eindscore is wat deze twee inschrijvers betreft:

	Maximum score	Nv De Architecten	Bvba M10 Architecten
VISIE	50	29	35
Landschapsinrichting	10	6	10
Functionaliteit	10	4	10
Arch. Vormgeving	10	10	4
Duurz. – energiebewust	10	5	5
Integratie technieken	10	4	6
ORGANISATORISCHE AANPAK	25	17	18
Ontwerpteam	5	3	2
Taakverdeling, werking bureau	5	4	4
Aanpak ontwerp	5	4	4
Wie volgt er werf op? Band met ontwerpteam	5	2	4
Korte termijn	5	4	4
ERELOON	25	25	24
TOTAAL	100	71	77

3.9. De aanbestedende overheid die de motivering en het besluit van het juryverslag “geheel” onderschrijft, neemt op 23 september 2016 de beslissing om de opdracht te gunnen aan de bvba M10 Architecten.

Dit is de bestreden gunningsbeslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4.1.1.1. De verzoekende partij voert de schending aan van “het beginsel van gelijke behandeling tussen inschrijvers, van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het materieel motiveringsbeginsel en het legaliteitsbeginsel ‘*patere legem quam ipse fecisti*’”.

Zij betoogt in essentie dat in het kader van de beoordeling binnen het gunningscriterium “Visie” van het onderdeel “integratie van de technieken in het bouwproces”, het een vereiste was om in de offerte aan te geven hoe de technische vereisten qua onder meer verluchting, temperatuur en EPB-waarden, in het ontwerp zouden worden ingevuld. Bij de beoordeling van de voorgestelde integratie van de technieken in het bouwproces bij de gekozen inschrijver, heeft de verwerende partij, zo merkt de verzoekende partij op, geen standpunt erover geuit, maar heeft zij gesteld dat de concretisering ervan in samenspraak gebeurt en dat zij de mogelijkheid tot inbreng van de bouwheer apprecieert. Enkel bij de gekozen inschrijver wordt die latere invulling toegelaten, terwijl de offerte van de verzoekende partij onmiddellijk negatief wordt beoordeeld. Door op dergelijke wijze te handelen heeft de aanbestedende overheid volgens de verzoekende partij het beginsel van de gelijke behandeling van de inschrijvers niet gehonoreerd.

4.1.1.2. In haar laatste memorie beklemtoont zij dat alle kandidaten met uitzondering van de gekozen inschrijver één techniek hebben voorgesteld wat beduidt dat “de inschrijvers redelijkerwijze niet in staat waren om de meegedeelde informatie op eenzelfde wijze te interpreteren en op grond hiervan hun offerte op te stellen, waarmee de aanbestedende overheid het gelijkheidsbeginsel heeft geschonden”. Voorts wijst zij erop dat aangezien de aanbestedende

overheid uiteraard geen beoordeling heeft gegeven van de door de gekozen inschrijver voorgestelde technieken – er is geen voorstel – zij onmogelijk in staat is “de toekenning van punten” aan de gekozen inschrijver te “toetsen aan de opmerkingen die de aanbestedende overheid heeft bij de techniek die Verzoekster heeft voorgesteld”.

Beoordeling

4.1.2.1. In het bijzonder bestek wordt bij het gunningscriterium ‘Visie’ op 50 punten vermeld:

“Bij zijn offerteformulier voegt het ontwerpteam, ter beoordeling van de opdrachtgever, een nota en schetsen waaruit zijn visie op het te verwezenlijken project wordt toegelicht. De nota bevat enerzijds een beschrijvende tekst en anderzijds schets(en) van inplanting, het (de) volume(s), eventueel perspectieven,...

Te gebruiken formaat: A4, maximum 8 bladzijden.

Uit de nota moet duidelijke de visie blijken van het ontwerpteam in verband met:

- landschapsinrichting;
- functionaliteit van het plan;
- architecturale vormgeving;
- duurzaam en energiebewust verbouwen;
- integratie van de technieken in het bouwproces.”

Wat het realisatieproces betreft, is in het bestek bepaald:

“De realisatie van het project heeft een procesmatig verloop. Dit werkproces, zoals voorgesteld door het ontwerpteam organiseert het collectief overleg tussen de betrokken partijen en integreert hun deskundigheid in het project. Het werkproces inclusief de verslaggeving maakt integraal deel uit van de opdracht van het ontwerpteam.”

Inzake het voorontwerp van de studieopdracht, dat de eerste fase is van die opdracht, is erin bepaald:

“Uitgaande van het bij het lastenboek gevoegde definitiebundel wordt door het ontwerpteam een voorontwerp opgemaakt. Het ontwerpteam is

gebonden door het bij dit lastenboek gevoegde definitiebundel en door het budget.

Deze fase omvat:

A. Het programma van eisen

In het kader van enkele besprekingen stelt het ontwerpteam samen met de opdrachtgever het programma van eisen op punt. Er worden onder meer de volgende prestatie-eisen voor technieken vastgesteld:

- Ventilatie (max. verhoging CO² concentratie, max. concentratie van mogelijke pollutanten)
- Verwarming (vereiste temperaturen in de diverse lokalen)
- Verlichting (vereiste verlichtingssterkten in de diverse lokalen)
- E-peil.”

Van het plaatsbezoek van 7 oktober 2015 wordt een verslag opgesteld, waarin is vermeld:

“Er is afgesproken om de in te dienen bundel samen te stellen uit 10 A3 pagina’s + 1 A3 voorblad (enkelzijdig bedrukt). Dit in tegenstelling tot wat in het lastenboek staat. Deze bundel bevat zowel de visie als de beschrijving van de organisatorische aanpak.”

In het juryverslag van 16 september 2016 is wat het gunningscriterium “Visie” betreft, opgenomen:

“De jury zal aan elk van deze beoordelingselementen een gelijke weging geven, met name maximum 10 punten. Alle voorstellen zullen onderzocht worden en als zeer negatief (---/ 0 punten), negatief (-- /2 punten), niet relevant (- / 4punten), weinig relevant (+/- / 5 punten), relevant en positief (+/6 punten), zeer relevant en positief (++/ 8 punten) of bijzonder relevant en zeer positief (+++/ 10 punten) geëvalueerd worden, en op basis van de motivering hiervan, zal een globale score toegekend worden aan de offertes.”

De motivering van het gunningscriterium, wat “de integratie van de technieken in het bouwproces” betreft, luidt:

“De Architecten NV

[...]

Er wordt voorgesteld om voor de ventilatie van het gebouw te werken met een luchtgroep met warmteterugwinning. Een klassiek systeem van extractieventilatie (C of C+) zou volgens De Architecten NV geen

behaaglijk comfort garanderen. Als bouwheer zijn wij het daar niet mee eens. De keuze van het ventilatiesysteem zou moeten gebeuren op basis van een vergelijkende studie waarbij rekening gehouden wordt met de investeringskost, de gebruikskost en de onderhoudskost. Wat betreft de verwarming wordt voorgesteld om met een lucht-water warmtepomp te werken in combinatie met een condenserende modulerende gasketel. De jury vreest dat dit budgettair niet mogelijk zal zijn. Ook de keuze voor vloerverwarming lijkt de jury geen goede keuze. (-/ 4 punten)

Conclusie visie

De ontwerp is zeer sterk op het vlak van architecturale vormgeving. Functioneel zijn er echter een aantal ernstige tekortkomingen. De werking van het KTA en CLB ziet de jury niet vertaald in het plan. (totaal 29 punten)

M10 architecten bvba

[...]

M10 architecten geeft aan welke technieken overwogen worden, maar stelt dat deze in onderling overleg verder besproken zullen worden. Zo wordt de wijze van aan- en afvoer van het ventilatiesysteem nog niet vastgelegd, maar zal dit verder geconcretiseerd worden i.f.v. de energieprestatie-eisen en de wensen van de gebruikers. Er wordt m.a.w. rekening gehouden met de inbreng van de bouwheer. Deze ingesteldheid kan de bouwheer waarderen. (+/+ / 5 punten)

conclusie visie

Met uitzondering van de voorgestelde gevelmaterialen kan de bouwheer zich volledig vinden in dit ontwerp. Functioneel zijn hier geen aanpassingen meer nodig waardoor zeer snel kan overgegaan worden naar de volgende stap in het ontwerpproces. (totaal 35 punten)."

4.1.2.2. In de offerte van de gekozen inschrijver – stuk vertrouwelijk neergelegd in het administratief dossier dat de Raad bij zijn beoordeling betreft – ontwikkelt hij zijn visie op het bouwproces via een voorstelling van de technieken die hij zou gebruiken voor dit specifieke project om de duurzaamheid van het schoolgebouw te garanderen en waarin hij zich tevens een mening vormt over een bepaald geïntegreerd ontwerp.

De gekozen inschrijver heeft daadwerkelijk een visie over de mogelijkheden, die vervolgens bij de realisatie van het ontwerp, zoals dit voorts blijkt uit het bestek, in één bepaalde realiteit moet worden omgezet, ontwikkeld in zijn offerte. Dit is ook in het juryverslag vastgesteld. Het bestek en het verslag van plaatsbezoek laten niet toe te oordelen dat de uiteenzetting van voornoemde

visie niet volstond en dat reeds in de offerte de invulling van de definitieve technische eisen hadden moeten worden vastgesteld. Als gevolg mist het middel dat is gesteund op de grief dat de verwerende partij geen onderzoek heeft verricht naar de visie van de gekozen inschrijver, feitelijke grondslag en faalt het in de mate dat de gelijkheid onder de inschrijvers zou zijn geschonden.

4.1.2.3. Voor zover de verzoekende partij in haar laatste memorie, na kennisname van het voor haar negatief uitvallend auditoraatsverslag, beklemtoont dat alle kandidaten met uitzondering van de gekozen inschrijver slechts één techniek hebben voorgesteld wat beduidt dat “de inschrijvers redelijkerwijze niet in staat waren om de meegedeelde informatie op eenzelfde wijze te interpreteren en op grond hiervan hun offerte op te stellen, waarmee de aanbestedende overheid het gelijkheidsbeginsel heeft geschonden” en dat aangezien de aanbestedende overheid uiteraard geen beoordeling heeft gegeven van de door de gekozen inschrijver voorgestelde technieken – er is geen voorstel – de verzoekende partij onmogelijk in staat is “de toekenning van punten” aan de gekozen inschrijver te “toetsen aan de opmerkingen die de aanbestedende overheid heeft bij de techniek die Verzoekster heeft voorgesteld”, moet worden vastgesteld dat de verzoekende partij aan haar middel hier telkens een nieuwe wending geeft die zij eerder in het debat had kunnen en moeten brengen. Deze grieven zijn dan ook niet ontvankelijk.

4.1.2.4. Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

4.2.1. De verzoekende partij omschrijft haar middel als: “absolute nietigheid van de offerte van M10 Architecten, artikel 58 Wet Rechtsbescherming, schending van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor aanneming van werken,

leveringen en diensten, en schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en de beginselen van behoorlijk bestuur”.

Zij betoogt:

“In het kader van het subgunningscriterium integratie van de technieken in het bouwproces heeft M10 architecten blijkbaar aangegeven welke technieken overwogen worden, zo blijkt althans uit het gunningsverslag pagina 10 [...].

Artikel 58 Wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten voorziet dat de verhaalsinstantie bij haar optreden oordeelt in welke mate en op welke wijze de vertrouwelijkheid en het geheime karakter van vertrouwelijke gegevens moeten worden verzoend met de eerbiediging van het recht van verweer en ervoor wordt gezorgd dat de procedure als geheel het recht op een eerlijk proces eerbiedigt.

Verzoekster is er zich van bewust dat op de prijsonderdelen opgenomen in de offertes van partijen er een vertrouwelijkheid rust. Evenwel verzoekt Verzoekster de vertrouwelijkheid op te heffen inzake dit onderdeel van de offerte van M10 architecten alwaar zij verschillende technieken opgeeft in het kader van de integratie van de technieken in het bouwproces.

Het bestek voorziet zeer duidelijk op pagina 6 dat varianten niet zijn toegestaan [...]. Indien alle inschrijvers ervan op de hoogte waren gebracht dat zij verschillende technieken mochten overwegen met de melding dat er nadien nog rekening zou worden gehouden met de inbreng van de bouwheer, had de gelijkheid gegarandeerd geweest, *quod non in casu*.

Inzake overheidsopdrachten geldt als algemeen beginsel dat slechts één offerte per inschrijver mag worden ingediend. Bij een offerteaanvraag zijn vrije varianten slechts toegelaten in de mate dat deze beantwoorden aan de minimumvoorwaarden in het bestek.

[...]

Ook *in casu* lijkt de brede interpretatie van M10 Architecten niet te verzoenen met het in het bestek opgenomen verbod van varianten. Dergelijk verbod verplichtte de inschrijvers immers tot een strikte lectuur van de bestekbepalingen. Het ontwerp van M10 Architecten partij lijkt zich te ver te verwijderen van hetgeen de inschrijvers in het bestek mochten lezen.

Indien de andere inschrijvers hadden geweten dat verwerende partij ook genoeg zou nemen met meerdere voorstellen inzake techniek, dan hadden zij eveneens hiervoor gekozen. Het opstellen van een offerte bij verbod van varianten houdt evenwel in dat de inschrijvers duidelijk zelf

een bepaalde techniek naar voren schuiven en geen mogelijkheden openlaten.

Verweerster had dienvolgens de offerte van M10 Architecten moeten weren gelet op de absolute nietigheid waarmee ze behept is.”

Beoordeling

4.2.2. In haar laatste memorie antwoordt de verzoekende partij niet op het voor haar negatief uitvallend standpunt in het auditorsverslag; zij beperkt zich tot het woordelijk herhalen van haar standpunt in haar memorie van wederantwoord.

In het auditorsverslag is de volgende beoordeling inzake het middel opgenomen:

“24. De verzoekende partij betoogt dat het ‘ontwerp van M10 Architecten [...] zich te ver [lijkt] te verwijderen van hetgeen de inschrijvers in het bestek mochten lezen’. Zij vervolgt:

‘Indien alle inschrijvers ervan op de hoogte waren gebracht dat zij verschillende technieken mochten overwegen met de melding dat er nadien nog rekening zou worden gehouden met de inbreng van de bouwheer, had de gelijkheid gegarandeerd geweest, quod non in casu.’

25. Het middel is bijgevolg geënt op het feitelijk uitgangspunt van het eerste middel, dat in de beoordeling ervan werd verworpen. Uit die beoordeling is ook af te leiden dat er te dezen geen sprake is van het toelaten van varianten. Het middel kan dus niet tot nietigverklaring van de bestreden beslissing leiden; het verzoek tot het opheffen van de vertrouwelijkheid is in die omstandigheid niet dienstig.

26. Het middel is ongegrond.”

De Raad valt deze terechte conclusie bij. Bij de beoordeling van het eerste middel heeft de Raad aanvaard dat een inschrijver bij de voorstelling van haar visie wat de technieken betreft, in dat stadium van het project verscheidene mogelijkheden mocht opgeven.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

4.3.1. De verzoekende partij voert de “[s]chending [aan] van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, de beginselen van behoorlijk bestuur evenals de materiële motiveringsplicht en het beginsel ‘*patere legem quam ipse fecisti*’”.

De verzoekende partij betwist in het verzoekschrift de puntentoekenning bij verscheidene gunningscriteria. De concrete uitwerking van die betwisting gebeurt samen met de beoordeling ervan.

Beoordeling

4.3.2.1. De verzoekende partij bekritiseert in de eerste plaats de beoordeling van de verwerende partij binnen het gunningscriterium “Visie” van de “landschapsinrichting” en meer bepaald de evaluatie die is gemaakt van haar offerte voor de bouwlagen van het KTA en het CLB en het bouwvolume, waarbij haar offerte “slechts 6 punten” kreeg. Zij besluit hieruit dat de puntentoekenning “onmiskkenbaar subjectief” is.

In het juryverslag staat vermeld:

“De Architecten NV [...]

De Architecten NV voorziet het KTA en CLB apart en toch samen in 1 gebouw. Het nieuwe gebouw staat loodrecht op de bestaande vleugel van het KTA. Het CLB wordt aan de rechterkant voorzien, is bereikbaar vanop de parking en telt 3 bouwlagen waardoor het visueel herkenbaar is. De rest van het gebouw wordt ingenomen door het KTA en is slechts 2 bouwlagen hoog. Aan de linkerkant van het gebouw wordt een brede buitentrap voorzien als functioneel accent dat de ruimte vormgeeft. Met

de overdekte speelplaats wordt de link gelegd naar het achterliggende deel van de campus.

De jury beschouwt het als een voordeel dat het KTA en CLB in 1 gebouw voorzien worden. Hierdoor is de impact op het domein beperkt. De buitentrap en de overdekte speelplaats worden ook positief bevonden. Praktisch wordt wel de vraag gesteld of de buitentrap ook goed toegankelijk zal zijn bij slecht weer (regen of sneeuw). (+ /6 punten)

[...]

M10 architecten bvba [...]

M10 architecten opteert voor 1 nieuw bouwvolume haaks op het bestaande schoolvolume. Op deze manier ontstaan er 2 aparte zones voor de school en het CLB met elk hun eigen inkom. De zone voor het CLB is gelegen aan de kant van de oever achter het parkeerterrein, de zone voor de school situeert zich aan het bos. Ter hoogte van het CLB bestaat het volume uit 2 bouwlagen, het gedeelte van het KTA bestaat uit 3 bouwlagen (even hoog als het bestaande schoolgebouw). Het gelijkvloers is telkens kleiner dan de verdiepingen waardoor er voor het KTA een overdekte speelplaats ontstaat met rechtstreekse toegang tot de klaslokalen op de verdiepingen en voor het CLB een overdekte inkomzone. Het gebouw staat in verbinding met het bestaande gebouw, maar de nieuwbouw ‘koppelt’ zich toch los door enige afstand in te bouwen.

De jury vindt de keuze voor 1 bouwvolume positief omdat hierdoor de versnippering van bouwvolumes wordt tegengegaan en er compacter gebouwd kan worden.

De zones voor het KTA en CLB zijn duidelijk afgebakend en visueel herkenbaar. De nieuwbouw positioneert zich op een luchtige manier in de omgeving. (+++ /10 punten).”

In het auditoraatsverslag wordt de volgende beoordeling van het middelonderdeel gegeven:

“De verzoekende partij focust zich op enkele aspecten in de beoordeling, maar negeert hierbij dat, wat haar offerte betreft, de jury enerzijds oordeelt dat het een voordeel is dat het KTA en CLB in één gebouw worden geplaatst en de buitentrap en overdekte speelplaats positief te noemen zijn, maar anderzijds dat de brede buitentrap die wordt voorgesteld de vrees doet rijzen naar de toegankelijkheid bij slecht weer. De verzoekende partij gaat in haar verzoekschrift niet in op die vrees bij de jury, laat staan dat zij die weerlegt. Er wordt dan ook geenszins aangetoond dat van enige subjectiviteit sprake zou zijn, omdat de verzoekende partij in die omstandigheid een minder goede beoordeling heeft bekomen dan de gekozen inschrijver, waarvan de positieve beoordeling zich niet beperkt tot de luchtige positionering van diens ontwerp.”

De verzoekende partij repliceert in haar laatste memorie niet op deze beoordeling maar beperkt zich tot het woordelijk herhalen van haar uiteenzetting zoals opgenomen in haar verzoekschrift en herhaald in haar memorie van wederantwoord.

In die omstandigheden beperkt de Raad zich tot het bijvallen van het terechte standpunt van het auditoraatsverslag en wordt het onderdeel verworpen.

4.3.2.2. Vervolgens bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling binnen het gunningscriterium “Visie” van het “duurzaam en energiebewust verbouwen” en meer bepaald de negatieve beoordeling van haar prefabbetonstructuur, in tegenstelling tot de goede beoordeling van de klassieke massiefbouw aangeboden door de gekozen inschrijver. Zij verwijst uitdrukkelijk naar de ontwerprichtlijnen in het Instrument voor Duurzame Scholenbouw van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, waarin als functionele eis voor een gebouw is opgenomen:

“- flexibele invulling

- gebruik van skeletstructuur met niet-dragende flexibele binnenwanden, mogelijkheid om lokalen samen te voegen of op te splitsen.”

De Projectdefinitie Lier KTA alsook de Projectdefinitie Lier CLB vermelden: “Voor de werking [van het KTA en het CLB] verwachten wij een functioneel, energiezuinig gebouw met logische circulaties en veel natuurlijk licht”.

In het juryverslag wordt vermeld:

“De Architecten NV

[...]

De structurele opbouw van het gebouw bestaat uit een prefab kolommen en balken structuur. De Architecten NV kiest hiervoor omwille van de flexibele werking, het economische bouwproces en de korte uitvoerings-

termijn. Als bouwheer hebben wij helaas minder goede ervaringen met prefab betonstructuren. We schrijven deze methode echter niet af, maar de voorkeur gaat naar een traditionele massiefbouw. (+/- / 5 punten)

[...]

M10 architecten bvba

[...]

De structuur van het gebouw is zeer eenvoudig opgevat en bestaat uit een traditionele massiefbouw d.w.z. dragend metselwerk en betonnen vloerplaten. De thermische inertie van beton en metselwerk draagt o.a. bij tot het voorkomen van oververhitting van het gebouw waardoor de comfortbeleving van het gebouw verhoogt en het energieverbruik verlaagt. (+ / 6 punten)."

In het auditoraatsverslag wordt de volgende beoordeling van het middelonderdeel gegeven:

"Daargelaten de vraag naar de afdwingbaarheid van de ontwerprichtlijnen in het Instrument voor Duurzame Scholenbouw, moet worden vastgesteld dat de gekozen inschrijver slechts zes punten bekommt en hierbij een minimaal verschil van één bijkomend punt in vergelijking met de verzoekende partij, omdat wordt geconstateerd dat de thermische inertie van beton en metselwerk onder andere bijdraagt tot het voorkomen van oververhitting van het gebouw, waardoor de comfortbeleving van het gebouw verhoogt en het energieverbruik verlaagt. De verzoekende partij weerlegt deze conclusie inzake de reductie van het energiegebruik niet, laat staan dat zij aantoonde dat ondanks de haar voorgestelde flexibele prefabbetonstructuur, dit voordeel van het ontwerp van de gekozen inschrijver niet mocht worden gehonoreerd met één extra punt, gelet op de omstandigheid dat in het deel 'Verwachtingen en ambities' van de Projectdefinitie Lier KTA uitdrukkelijk wordt gewezen op de verwachting van een energiezuinig gebouw. Verder is hierin te lezen: 'Nieuwe schoolgebouwen moeten economie en ecologie op een intelligente manier combineren tot win-winsituaties'."

De verzoekende partij repliceert in haar laatste memorie niet op deze beoordeling maar beperkt zich tot het woordelijk herhalen van haar uiteenzetting zoals opgenomen in haar verzoekschrift en herhaald in haar memorie van wederantwoord.

In die omstandigheden valt de Raad het terechte standpunt van het auditoraatsverslag bij. Overigens hebben de verzoekende partij en de gekozen

inschrijver voor dit onderdeel van het criterium “Visie” volgens de eindscore elk 5 punten gekregen in tegenstelling tot wat vermeld is in het hierboven opgenomen citaat uit het juryverslag. Het onderdeel wordt verworpen.

4.3.2.3. Voorts bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling binnen het gunningscriterium “Visie” van de “functionaliteit van het plan” en meer bepaald de negatieve beoordeling van de indeling van het landschapskantoor op het gelijkvloers en de verdeling van het CLB over drie niveaus. Zij betoogt dat nieuwe elementen in de motivering zijn opgenomen, die niet aan bod kwamen in de eerste gunningsbeslissing van 2 februari 2016.

In het juryverslag wordt vermeld:

“De Architecten NV

[...]

Op het gelijkvloers is er geen strikte scheiding tussen het KTA en het CLB. Hier bevinden zich de administratieve functies van het KTA, maar ook het medisch circuit en de onthaalfuncties van het CLB. Hierdoor kan het CLB niet afgesloten worden van het KTA en kunnen leerlingen van het KTA dus ook vrij het CLB betreden. Dit ziet de jury als een belangrijk minpunt. De buitenruimte aan de wachtzaal van het CLB bevindt zich bovendien aan de parkingzijde en niet aan de rustige groene parkzijde. Het landschapskantoor en het klaslokaal aan de overdekte speelplaats zijn praktisch niet goed gelegen. Hier ontbreekt ook een inkomhal of sas.

Op de verdieping van het KTA gedeelte bevinden zich de gevraagde klaslokalen langs een klassieke lange gang. Op de verdiepingen van het CLB gedeelte bevinden zich de kantoren en de vergaderzaal. Algemeen vindt de jury het jammer dat het CLB over 3 niveaus wordt gespreid. Dit is niet bevorderlijk voor de samenwerking. (- / 4 punten)

[...]

M10 architecten bvba

[...]

Op het gelijkvloers van de school worden alle administratieve functies ondergebracht, de verdiepingen worden in beslag genomen door de verschillende klaslokalen. Zowel de klaslokalen als de gangen beschikken over grote raampartijen die een ruime blik op de omgeving bieden en zorgen voor overvloedige natuurlijke lichtinval. Het CLB is functioneel volledig gescheiden van het KTA en beschikt over een aparte ingang voor personeel en bezoekers. Op het gelijkvloers bevinden zich de publieke functies zoals het onthaal, secretariaat, directielokaal, spreekkamer en medisch circuit. Op de verdieping zijn de kantoorruimtes en vergaderzaal gevestigd.

Functioneel zit dit plan zeer goed en logisch in elkaar. M10 architecten heeft het programma en de wensen van de directies goed begrepen. (+++ / 10 punten).”

In het auditorsverslag wordt de volgende beoordeling van het middelonderdeel gegeven:

“De grief van de verzoekende partij bestaat erin dat bij haar de indeling van het landschapskantoor op het gelijkvloers negatief wordt beoordeeld, terwijl de bureaus op het gelijkvloers voorgesteld door de gekozen inschrijver wel positief worden beoordeeld.

De verzoekende partij vergeet hierbij dat in het juryverslag uitdrukkelijk is opgenomen dat het niet afgesloten zijn van het CLB, waardoor scholieren van het KTA gemakkelijk het CLB dat tevens een medisch circuit omvat, kunnen betreden, een belangrijk minpunt wordt bevonden. Daarenboven acht de jury het negatief dat de buitenruimte aan de wachtzaal van het CLB zich aan de parkingzijde bevindt en niet aan de groene parkzijde. De verzoekende partij weerlegt deze verschillen die een lagere score voor de verzoekende partij rechtvaardigen, niet.

De omstandigheid dat in het juryverslag van 16 september 2016 bijkomend is gemotiveerd dat de jury het jammer vindt dat het CLB over drie niveaus is verspreid, toont geen onredelijke puntentoekenning aan. Het ligt nu eenmaal in de aard van een nieuwe gunningsbeslissing, na de intrekking van de eerste gunningsbeslissing wegens de in het arrest nr. 234.301 van 1 april 2016 vastgestelde schending van de vereiste motiveringsverplichting zoals opgenomen in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, dat die bijkomend is gemotiveerd. Eenzelfde motivering geldt voor de confutatie van de kritiek op de conclusie van het gunningscriterium ‘Visie’ in het juryverslag, die luidt dat die conclusie pas in de nieuwe gunningsbeslissing is ontwikkeld.”

De verzoekende partij repliceert in haar laatste memorie niet op deze beoordeling maar beperkt zich tot het woordelijk herhalen van haar uiteenzetting zoals opgenomen in haar memorie van wederantwoord.

In die omstandigheden valt de Raad het terechte standpunt van het auditorsverslag bij. Het onderdeel wordt verworpen.

4.3.2.4. Vervolgens bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling binnen het gunningscriterium “Visie” van de “integratie van de technieken in het bouwproces” en meer bepaald het gebrek aan onderbouwing van de motivering om haar voorstel niet met een hoger cijfer te waarderen.

In het juryverslag wordt vermeld bij de offerte van de verzoekende partij:

“Er wordt voorgesteld om voor de ventilatie van het gebouw te werken met een luchtgroep met warmteterugwinning. Een klassiek systeem van extractieventilatie (C of C+) zou volgens De Architecten NV geen behaaglijk comfort garanderen. Als bouwheer zijn wij het daar niet mee eens.

De keuze van het ventilatiesysteem zou moeten gebeuren op basis van een vergelijkende studie waarbij rekening gehouden wordt met de investeringskost, de gebruikskost en de onderhoudskost.

Wat betreft de verwarming wordt voorgesteld om met een lucht-water warmtepomp te werken in combinatie met een condenserende modulerende gasketel. De jury vreest dat dit budgettair niet mogelijk zal zijn. Ook de keuze voor vloerverwarming lijkt de jury geen goede keuze. (- /4 punten).”

In het auditorsverslag wordt de volgende beoordeling van het middelonderdeel gegeven:

“Wat betreft de offerte van de gekozen inschrijver herneemt zij in wezen het eerste middel. Het volstaat dan ook, wat die grieven betreft, te verwijzen naar de beoordeling van dat middel, om die te verwerpen.

De verzoekende partij betoogt dat het voorstel om met een luchtwaterwarmtepomp te werken in combinatie met een condenserende ketel, budgettair haalbaar is. Dienaangaande valt in de eerste plaats op te merken dat de aanbestedende overheid bij de inhoudelijke beoordeling van de offertes en hun toetsing aan de gunningscriteria over een grote beoordelingsvrijheid beschikt en de Raad van State zich niet in de plaats van het bestuur mag stellen en zelf de rangschikking wijzigen. Zulks houdt echter niet in dat het oordeel van de aanbestedende overheid zou zijn onttrokken aan het wettigheidstoezicht van de Raad van State. Aldus kan de Raad desgevraagd onder meer nagaan of de beoordeling berust op voldoende veruitwendigde en draagkrachtige motieven.

Het betoog van de verzoekende partij, dat moet worden gekeken naar het ‘totaal project’ dat ‘goedkoper en sneller blijken’ zal, laat het Auditoraat niet toe om het geciteerde motief in het juryverslag als niet-draagkrachtig

te beschouwen. De loutere omstandigheid dat budget ‘overigens nergens elders in het gunningsverslag aan bod’ komt, is geen overtuigend tegenargument. Zoals reeds overwogen, zijn de energiezuinigheid van het voorstel van de gekozen inschrijver en het belang ervan niet aannemelijk betwist.

Met de bespreking in het verzoekschrift van de voordelen in het deel ‘Aanpak van het bouwproces en basisprincipes van duurzaam bouwen’, dat ‘ter illustratie’ is opgenomen, toont de verzoekende partij niet aan dat de verwerende partij verkeerdelijk de mening is toegedaan dat een klassiek systeem van extractieventilatie (C of C+) een behaaglijk comfort kan garanderen. Daargelaten de vraag naar de afdwingbaarheid van de ontwerprichtlijnen in het Instrument voor Duurzame Scholenbouw, volstaat de loutere bewering dat het systeem van de gekozen inschrijver geen relatieve luchtvochtigheid van 40 tot 70 % in de winter haalt, opnieuw niet om de motivering in het juryverslag te verwerpen. Bovendien blijkt uit haar verslag dat de jury zich bewust is van het feit dat rekening moet worden gehouden met de investeringskost, de gebruikskost en de onderhoudskost. Uiteindelijk wordt ook niet aangetoond dat met het oordeel in het juryverslag, dat de keuze voor vloerverwarming niet wordt bijgetreden, de puntentoekenning “zonder meer [is] opgemaakt ‘*pour les besoins de la cause*’”.”

De verzoekende partij repliceert in haar laatste memorie niet op deze beoordeling maar beperkt zich tot het woordelijk herhalen van haar uiteenzetting zoals opgenomen in haar memorie van wederantwoord.

In die omstandigheden valt de Raad het terechte standpunt van het auditoraatsverslag bij. Het onderdeel wordt verworpen.

4.3.2.5.1. Ten slotte bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling van het gunningscriterium “organisatorische aanpak”.

Wat dit gunningscriterium betreft, wordt in het bestek vermeld:

“Het ontwerpteam voegt bij het offerteformulier een nota waarin beschreven wordt:

- Het ontwerpteam;
- De taakverdeling, werking binnen het bureau;
- Aanpak van ontwerpbesprekingen, opmaak ontwerp;
- Wie volgt de werf op, welke band met het ontwerpteam;

- De wijze waarop zal worden omgegaan met de korte termijn die beschikbaar is voor het opleveren van het bestek klaar voor aanbesteding.”

In het juryverslag wordt bij de beoordeling van dit gunnings-criterium ten aanzien van de offertes van de verzoekende partij en de gekozen inschrijver vermeld:

“De Architecten NV

het ontwerpteam

De Architecten NV en Studie 10 presenteren zich voor dit project als 1 team met als doel de gemeenschappelijkheid en complementariteit van de bureaus in te zetten ten voordele van het project.

De bouwheer vindt het een pluspunt dat er slechts met één studiebureau wordt samengewerkt voor de verschillende studies. Hoe minder partners, hoe vlotter de communicatie. (+ / 3 punten)

de taakverdeling, werking binnen het bureau

Voor dit project wordt het architectenteam samengesteld uit een vennoot, een projectverantwoordelijke en een of meerdere projectmedewerkers. In ontwerp- en aanvraagfase zullen alle besprekingen verlopen via de vennoot. Naarmate het dossier vordert naar aanbesteding en uitvoering zal de projectverantwoordelijke de contactpersoon worden. De vennoot blijft tijdens het hele bouwproces fungeren als aanspreekpunt voor de bouwheer. Bij het ingenieursteam worden ook de zaakvoerders aangeduid als projectverantwoordelijken met ondersteuning van de medewerkers.

De bouwheer vindt het positief dat er al een voorstel gedaan wordt naar een concrete taakverdeling. (++) / 4 punten)

aanpak van ontwerpbesprekingen, opmaak ontwerp

De Architecten NV geeft een beschrijving van het ontwerpproces met daarbij de aandachtspunten op het vlak van kwaliteitszorg, timing, budget en communicatie. Rechtstreeks en veelvuldig overleg met de opdrachtgever is hierbij essentieel.

De bouwheer heeft vertrouwen in de werkwijze van dit ontwerpteam. Er is voldoende kennis en ervaring aanwezig om het ontwerpproces tot een goed einde te brengen. (++ / 4 punten)

wie volgt de werf op, welke band met het ontwerpteam

In werffase zal de projectverantwoordelijke de contactpersoon worden. Deze heeft wel het dossier van in het begin opgevolgd binnen het bureau. Desondanks vindt de bouwheer [...] het jammer dat het ontwerp niet door dezelfde persoon wordt begeleid. Dit kan zorgen voor problemen en/of vertraging bij uitvoering. (- / 2 punten)

de wijze waarop zal worden omgegaan met de korte termijn die beschikbaar is voor het opleveren van het bestek klaar voor aanbesteding. Het respecteren van de opgelegde termijnen is voor De Architecten NV geen probleem. In functie van tijdsdruk of omvang van het dossier kan het team verder versterkt worden. Dit geldt ook voor het ingenieursteam. De bouwheer is ervan overtuigd dat dit ontwerpteam erin zal slagen om de strakke planning van dit project aan te houden. (++) 4 punten)

Conclusie organisatorische aanpak

De bouwheer vindt het ook bij De Architecten NV een pluspunt dat er samengewerkt wordt met één studiebureau voor alle verschillende studies. De werkwijze van het team en onder andere de ondersteuning van het team indien noodzakelijk toont aan dat De Architecten NV dit project organisatorisch tot een goed einde kan brengen. De bouwheer vindt het een minpuntje dat er geen continuïteit is in de contactpersonen van ontwerp tot en met uitvoering. (totaal 17 punten)

M10 architecten bvba

het ontwerpteam

Voor dit project wordt een samenwerking voorgesteld met 2 studiebureaus waarmee M10 architecten in het verleden reeds meerdere malen vruchtbaar heeft samengewerkt nl. SB Heedfeld en Tecobe. Beide partners hebben ruime ervaring in scholenbouw.

De bouwheer vindt het jammer dat er met meerdere studiebureaus wordt samengewerkt. Dit kan de communicatie en coördinatie bemoeilijken. (- / 2 punten)

de taakverdeling, werking binnen het bureau

Elk project wordt van meet af aan besproken en doorgenomen met alle betrokkenen van het team. De projectleiding voor dit project ligt in handen van arch. Elisabeth Viérin. Zij zal als projectarchitect zowel het ontwerp als de uitvoering van het project in goede banen leiden. In het verleden heeft zij dit ook reeds gedaan voor een ander project van het GO!

De bouwheer vindt het een groot voordeel dat zowel ontwerp als uitvoering door één en dezelfde persoon wordt begeleid. Hierdoor gaat er minder informatie verloren en is er minder terugkoppeling nodig. (++) 4 punten)

aanpak van ontwerpbesprekingen, opmaak ontwerp

Vanuit een grote diversiteit aan opdrachten heeft M10 architecten door de jaren heen een procesmatige aanpak ontwikkeld. In een eerste fase worden de uitgangspunten voor het ontwerp vastgelegd. In een tweede fase worden deze uitgangspunten geconcretiseerd en vertaald in ruimtelijke oplossingen. Het uitwerken van het weerhouden voorstel gebeurt in een derde en laatste fase en resulteert in een dossier met een

definitief ontwerp, klaar voor aanbesteding. Budgetbeheersing van bij de start wordt als belangrijk punt naar voren geschoven, net zoals regelmatig tussentijds overleg.

De bouwheer heeft vertrouwen in de werkwijze van dit ontwerpteam. Er is voldoende kennis en ervaring aanwezig om het ontwerpproces tot een goed einde te brengen. (++) /4 punten)

wie volgt de werf op, welke band met het ontwerpteam

Ook architect Elisabet Viérin zal de werf opvolgen. Zij is van in het begin de projectleider.

(++) /4 punten)

de wijze waarop zal worden omgegaan met de korte termijn die beschikbaar is voor het opleveren van het bestek klaar voor aanbesteding M10 architecten engageert zich om de opgelegde termijnen te respecteren. De voorziene planning van het project wordt duidelijk gemaakt d.m.v. een matrix die de timing en de betrokken partijen doorheen het ontwerpproces kadert.

De bouwheer is ervan overtuigd dat dit ontwerpteam erin zal slagen om de strakke planning van dit project aan te houden. (++)/4 punten)

Conclusie organisatorische aanpak

Door de samenwerking met twee externe studiebureaus vreest de bouwheer dat de communicatie en coördinatie minder vlot verloopt en ervaart dit als een minpuntje. Op vlak van taakverdeling, budgetbeheersing, projectorganisatie maakt M10 architecten een sterke indruk. (totaal 18 punten)”

4.3.2.5.2. De offerte van de verzoekende partij scoort voor dit gunningscriterium slechts één punt minder dan die van de gekozen inschrijver. De verzoekende partij toont niet concreet aan hoe haar inhoudelijke kritiek haar totale score-achterstand van 6 punten zou kunnen overbruggen. In die zin mag het middelonderdeel als onontvankelijk bij gebrek aan belang worden afgedaan.

4.3.2.5.3. De verzoekende partij betoogt dat zij voor het onderdeel “ontwerpteam” slechts drie punten heeft gekregen, terwijl bij een positieve beoordeling “alle andere offertes” “steeds 4 punten” kregen.

In de eerste plaats merkt de Raad op dat geen enkele andere offerte meer dan drie punten voor dit onderdeel heeft gekregen. Voorts toont de verzoekende partij met haar kritiek niet aan dat de verwerende partij de

voorstellen inzake de ontwerpteams niet “relevant en positief (+/ 3 punten)” mocht bevinden, dit in tegenstelling tot “zeer relevant en positief (+/ 4 punten)” waaraan de verzoekende partij refereert. Daarenboven volstaat het niet om “geen enkel negatief punt” te hebben om de maximumscore te behalen. Dit is enkel het geval wanneer het voorstel “bijzonder relevant en zeer positief (+++/ 5 punten)” wordt bevonden, in tegenstelling tot “relevant en positief (+ / 3 punten)”. De gegeven motivering is afdoende.

4.3.2.5.4. Eenzelfde motivering geldt om de kritieken te verwerpen inzake de beoordeling van de taakverdeling en werking binnen het bureau, de aanpak van ontwerpbesprekingen en opmaak van het ontwerp, alsook van de wijze waarop zal worden omgegaan met de korte termijn die beschikbaar is voor het inleveren van het bestek voor aanbesteding, die tevens zijn beperkt tot het betoog dat geen enkel negatief punt is opgesomd. Overigens hebben alle inschrijvers voor deze onderdelen eenzelfde score van 4 punten gekregen.

4.3.2.5.5.1. Wat de puntentoekenning betreft voor het onderdeel inzake de opvolging van de werf en de band met het ontwerpteam, bekritiseert de verzoekende partij het feit dat zij voor dit onderdeel de slechtste score van alle inschrijvers heeft gekregen, namelijk 2 punten.

Zij spitst haar kritiek toe op de volgens haar onterechte opmerking in het gunningsverslag dat de bouwheer het jammer vindt dat het ontwerp niet door de projectverantwoordelijke die wel de contactpersoon is in de werffase, wordt begeleid wat “kan zorgen voor problemen en/of vertraging bij uitvoering”. De verzoekende partij stelt daar tegenover dat “één van de vennoten [...] van start tot einde het aanspreekpunt [blijft] van de architect”.

4.3.2.5.5.2. Uit de offerte van de verzoekende partij volgt inderdaad dat de vennoot vanaf het eerste contact tot de oplevering het aanspreekpunt voor de bouwheer vormt. Niettemin wordt verder in de offerte verduidelijkt dat “[n]aarmate het dossier vordert naar aanbesteding en uitvoering [...] de

projectverantwoordelijke de contactpersoon [wordt]”. De redactie van de offerte van de verzoekende partij laat dan ook niet toe te oordelen dat in het juryverslag verkeerdelijk werd geoordeeld dat er een evolutie is qua persoon die het ontwerp begeleidt. De grief dat de “jury [...] hierbij motieven uit[vindt] [...] welke niet in het bestek zijn opgenomen en ook niet waren te voorzien door de inschrijvers” kan dan ook niet worden bijgevalen. Overigens, zoals *sub* 4.3.2.5.2. opgemerkt, lijkt deze kritiek de verzoekende partij geen soelaas te brengen zelfs al mocht zij voor dit criteriumonderdeel de maximumscore van 4 punten behalen.

4.3.2.6. Uit de voorgaande beoordeling volgt dat de verzoekende partij niet aantoont dat een schending voorhanden is van in het middel ingeroepen bepalingen en beginselen.

Het middel is ongegrond.

V. Vordering tot schadevergoeding tot herstel

5. Aangezien geen middel gegrond is bevonden en het beroep wordt verworpen, volstaat deze vaststelling om het verzoek tot schadevergoeding tot herstel te verwerpen. Artikel 11*bis*, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt immers dat het verzoek tot schadevergoeding tot herstel een arrest vereist waarbij de onwettigheid wordt vastgesteld.

VI. Kosten

6. Gelet op het bepaalde in artikel 70, § 1, vijfde lid, van het algemeen procedurereglement, dient het rolrecht dat verband houdt met het verzoek tot een schadevergoeding tot herstel aan de verzoekende partij te worden terugbetaald aangezien het beroep moet worden verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep en het verzoek tot schadevergoeding tot herstel.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Het onverschuldigde recht in verband met het verzoek tot een schadevergoeding tot herstel, begroot op 200 euro, dient aan de verzoekende partij te worden terugbetaald.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 februari 2018, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest